

## Raadsvoorstel gemeente Ooststellingwerf

### Commissievergadering

|                               |                                                                 |
|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Onderwerp                     | : Subsidie Onderzoek borging Stichting Welzijn op Dorpse schaal |
| Portefeuillehouder/Teamleider | : Wethouder Esther Verhagen / Katja Moesker                     |
| Zaaknummer                    | : 0085-AZK-57825                                                |

### Voorstel

- Subsidie te verstrekken aan de Stichting Wel-Zijn op Dorpse Schaal voor een onderzoek dat moet leiden tot aanbevelingen over de manier waarop de activiteiten van de Stichting Welzijn op Dorpse Schaal kunnen worden geborgd.
- Hiervoor een budget van € 10.000 beschikbaar te stellen, waarvan € 5.000 vanuit het budget overheidsparticipatie en € 5.000 uit het WMO budget.

### Inleiding

Opmerking vooraf: Aangezien wij voorstellen om een subsidie te verstrekken uit onder andere het *budget overheidsparticipatie* leggen wij dit voorstel ter besluitvorming aan de raad voor. Normale gang van zaken is dat het College hier zelf over beslist (uitvoeren van beleid binnen door de Raad vastgestelde hoofdlijnen van beleid). We leggen het toch aan de Raad voor, omdat het gesprek over kaderstelling (gepland op 16 april aanstaande) nog gevoerd moet worden en de Raad de afgelopen periode aangaf dat zij wil beslissen over besteding van het budget overheidsparticipatie.

Sinds 2015 kennen we het project Wel-Zijn op Dorpse Schaal (WODS) in Oldeberkoop. Vanuit het multifunctionele gebouw 'MeJander' organiseert men betaalbare algemene voorzieningen op dorpsniveau bv dagactiviteiten voor ouderen, dagbesteding voor mensen met een beperking en activiteiten voor diegenen die hun baan hebben verloren. Feitelijk is dit een vorm van indicatievrije dagbesteding. Dit burgerinitiatief werkt vraaggericht (op basis van de behoeften van de inwoners), een persoonlijke benadering, koppelt inwoners aan elkaar (lokale vrijwilligerscoördinatie) en brengt mensen die eenzaam zijn samen. Steeds met de eigen kracht van de inwoner als uitgangspunt en gebruik makend van informele netwerken en vrijwilligers.

Door de inzet van vrijwilligers houdt de Stichting de kosten laag. Tot nu toe bekostigt de Stichting haar uitgaven door incidentele bijdragen van ondermeer fondsen, gemeente, provincie, kerk en plaatselijk belang. De Stichting heeft daarnaast inkomsten uit eigen bijdragen van deelnemers.

Nu WODS in een groeiende behoefte blijkt te voorzien en de activiteiten uitbreiden, bestaat de noodzaak om het initiatief te borgen. Zowel organisatorisch als financieel. Dat is de reden dat de Stichting onderzoek wil doen naar de mogelijkheden hiertoe. In de bijlage doen zij hiervoor een voorstel.

Vanuit de gemeente hebben we er belang bij dat de Stichting 'vaste grond' onder de voeten krijgt. Het initiatief heeft een koplopers- en voorbeeldfunctie voor de rest van de gemeente en sluit goed aan bij het streven naar zelfsturing door de samenleving en ontwikkeling van nieuwe, laagdrempelige en indicatievrije vormen van zorg (bv dagbesteding). Dat is de reden om te adviseren om als gemeente fase 1 van dit onderzoek te bekostigen (veldonderzoek). Fase 2 (verbreding onderzoek) en 3 (wetenschappelijke benadering van de vraag hoe een burgerinitiatief diensten van een gemeente kan

overnemen) worden waarschijnlijk bekostigd uit Rijksmiddelen (Ministerie van Binnenlandse Zaken, burgerparticipatie). Ook als deze financiering niet rond komt, kan fase 1 op zichzelf staan en waarde opleveren voor WODS en voor ons als gemeente (namelijk concrete scenario's voor de borging van WODS in haar huidige vorm).

### Beoogd effect

- Borging van het burgerinitiatief WODS, zowel in organisatorische/juridische zin als in financieel opzicht. Het maatschappelijk effect van het voortbestaan van WODS is een zelfredzaam, betrokken en sterk dorp, waarin inwoners langer zelfstandig en in het dorp blijven wonen (doordat zij lichte ondersteuning kunnen vinden in hun eigen dorp), mensen betrokken en geactiveerd worden, mantelzorgers ontlast worden en eenzaamheid vermindert.
- Handvatten om initiatieven in andere dorpen en wijken gericht op dagdorpsvoorzieningen te borgen.

### Argumenten

**Borging van een goed initiatief.** WODS is nu nog afhankelijk van tijdelijke subsidies en de basis (organisatorisch) is afhankelijk van een kleine groep enthousiaste Stichtingsbestuurders. Het onderzoek moet informatie opleveren waardoor de Stichting haar eigen financiële, organisatorische en juridische vorm zodanig kan aanpassen, dat het initiatief voor langere tijd kan voortbestaan. Ook als de huidige bestuursleden wegvallen.

**Borging met behoud van eigenheid en huidige kracht.** WODS is een initiatief dat past bij het streven om verantwoordelijkheden bij de inwoners en bij de lokale gemeenschap neer te leggen en vrijwilligerswerk te stimuleren. Het sluit aan bij de visie van de gemeente Ooststellingwerf (burgerparticipatie) en is een voorloper op dit gebied. WODS kan een voorbeeld zijn voor andere dorpen die een dagdorpsvoorziening of iets dergelijks willen opzetten. Een extra argument om te onderzoeken hoe een dergelijk initiatief een vaste juridische, organisatorisch en financiële basis kan krijgen, zonder het informele en vrijwillige karakter aan te tasten. Voorkomen moet worden dat het initiatief wordt 'overgenomen' door professionals of dusdanig wordt geformaliseerd dat de bureaucratie toeneemt en de betrokkenheid en motivatie van vrijwilligers en deelnemers in gevaar komt.

**Verantwoordelijkheid bij WODS.** In de uitvoering van het voorstel doet de Stichting zelf een belangrijk deel van het werk (interviews met lokale stakeholders). Hiervoor rekent WODS een bescheiden uurtarief. Gezien de reguliere werkzaamheden van de betreffende vrijwilligers voor WODS is dit een redelijke opstelling. De middelen komen niet bij de betreffende vrijwilligers terecht, maar gaan naar de Stichting. De begroting van het onderzoek bevat daarnaast uren voor het inhuren van specifieke deskundigheid van buitenaf (Institute for Social Enterprising, IFSE). Zij gaan de uitvoering van het onderzoek begeleiden, brengen specifieke expertise over financieringsconstructies in en zorgen ervoor dat de analyse van de onderzoeksresultaten grondig, verantwoord en objectief gebeurt. Door deze 'werkverdeling' wordt alleen uitbesteed wat de Stichting niet zelf kan doen. De Stichting is en blijft zelf verantwoordelijk.

**Aanpak: aanboren van kennis, financieringsstromen en netwerken die er al zijn in het dorp.** Men interviewt niet alleen de stakeholders die al bekend zijn met WODS, maar betreft bij de interviews ook inwoners, clubs en bedrijven waar tot nu toe geen contacten mee bestaan en waar ook kennis, financieringsstromen en netwerken zijn op het terrein van zorg en welzijn. Zo wil men toetsen wat er verder in het dorp is en hier zo goed mogelijk gebruik van maken, in het belang van iedereen (samenhang en synergie, draagvlak en betrokkenheid). Het mes snijdt zo aan twee kanten; zicht op

mogelijkheden voor WODS en voor andere initiatieven in het dorp om samen tot 1 visie te komen en wederzijds samen te werken in activiteiten, organisatie en financiering.

**Afstemming met PB.** Het bestuur van WODS heeft nauw contact met Plaatselijk Belang Oldeberkoop. Zij staan positief tegenover het initiatief. Aangezien PB druk doende is met een aantal andere projecten in het dorp, is afgesproken dat PB het onderzoek volgt, maar geen bijdrage levert aan de uitvoering van het onderzoek (interviews afnemen). Er is afgesproken elkaar actief op de hoogte te houden en werkzaamheden af te stemmen.

### **Kanttekeningen / alternatieven**

**Eerder opstartsubsidie, voorstel nu gaat over onderzoek naar borging.** In 2018 ontving de Stichting van de gemeente een opstartsubsidie (€ 5.000) en voor 2019 ondersteunt de gemeente de Stichting met een bedrag van € 10.000 (collegebesluit 4 december 2018). Dit betrof bijdragen voor de exploitatie van het initiatief. In het voorgenomen onderzoek gaat het om het vinden van manieren om het initiatief structureel te borgen.

**Risico dat financiering fase 2 en 3 niet rond komt is beperkt en fase 1 kan op zichzelf staan.** Het onderzoek kent drie fasen. Fase 1 is het meest relevant vanuit het belang van de gemeente (burgerinitiatieven stimuleren en borgen, normaliseren zorg, oplossingen dichtbij huis en gebruik maken van wat er is). Daarom is het legitiem dat we hier financieel aan bijdragen. Fase 2 gaat over verbreding van het onderzoek (anderssoortige stakeholders er bij betrekken, die niets met zorg te maken hebben). Fase 3 gaat over een meer wetenschappelijke benadering van de vraag hoe een burgerinitiatief diensten van een gemeente kan overnemen. Voor de bekostiging van fase 2 en 3 zijn momenteel gesprekken gaande met het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Ook als deze financiering niet rond komt, kan fase 1 op zichzelf staan en waarde opleveren voor WODS en voor ons als gemeente (namelijk concrete scenario's voor de borging van WODS in haar huidige vorm).

### **Financiële toelichting**

€ 5.000,00 vanuit het budget overheidsparticipatie, € 5.000,00 vanuit WMO budget.  
Overheidsparticipatie omdat WODS invulling geeft aan zelfsturing door de samenleving en WMO omdat WODS draait om de ontwikkeling van nieuwe, laagdrempelige en indicatievrije vormen van zorg (bv dagbesteding).

### **Juridische toelichting**

x

### **Publicatie**

x

### **Uitvoering**

Na een Raadsbesluit om de subsidie te verlenen kan de uitvoering starten.

- a. Planning
- b. Communicatie
- c. Evaluatie / controle

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris

, burgemeester.

**A. Ter inzage liggende stukken**

a.

**B. Vertrouwelijke stukken**

a.

**Bijlage:**

- Plan Onderzoek Wel-Zijn op Dorpse Schaal